

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

DIH-023-18(4)/13/JS

Warszawa, 23 maja 2013 r.

DECYZJA DIH-1/ 28 /2013

Na podstawie art. 138 § 1 pkt 2 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2013 r. poz. 267), w związku z art. 1 ust. 3, art. 5 ust. 2, ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej (Dz.U. z 2009 r., Nr 151, poz. 1219 z późn. zm.), Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, po rozpatrzeniu odwołania przedsiębiorcy Firmy Handlowej „Sobkowiak” Sp. j. z siedzibą w Siedlcu od decyzji Dolnośląskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej we Wrocławiu z dnia 27 lutego 2013 r. (nr akt sprawy: KBP-ŻG.8361.47.2013) wydanej na podstawie art. 18 ust. 1 pkt 1 ww. ustawy o Inspekcji Handlowej, na mocy której ww. przedsiębiorca zobowiązany został do niezwłocznego usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości polegających na nieuwidocznieniu na wywieszkach w miejscu sprzedaży 55 partii wędlin bez opakowań wykazu składników, zaskarżoną decyzję:

1. uchyla w części, dotyczącej zobowiązania ww. przedsiębiorcy do niezwłocznego usunięcia nieprawidłowości polegających na nieuwidocznieniu na wywieszkach w miejscu sprzedaży 42 partii wędlin, tj. 4,28 kg kielbasy kruchej, 1,49 kg kabanosów wieprzowych, 1,54 kg kielbasy jałowcowej, 1,40 kg kielbasy myśliwskiej, 2,74 kg kielbasy krakowskiej suchej, 1,43 kg kielbasy żywieckiej, 4,86 kg kielbasy krakowskiej suchej z indyka, 2,27 kg kabanosów drobiowych, 0,40 kg szynki białej, 4,03 kg szynki pieczonej tradycyjnej, 0,05 kg polędwicy cytrynowej z kurcząt, 0,15 kg szynki indyczej, 0,16 kg kielbasy szynkowej drobiowej, 0,10 kg szynki konserwowej, 2,90 kg szynki z pieca, 1,90 kg ogonówki z pieca, 4,06 kg szynki swojskiej, 1,79 kg schabu z pieca, 3,10 kg szynki gotowanej, 0,41 kg baleronu wiejskiego, 1,19 kg polędwicy po żydowsku, 2,94 kg szynki wiejskiej, 1,60 kg kielbasy śląskiej, 2,19 kg kielbasy śląskiej z indyka, 1,13 kg kielbasy bydgoskiej, 1,70 kg frankfurterek, 0,55 kg kiełbasek belwederskich, 4,60 kg kielbasy pieczonej, 2,65 kg kielbasy zwyczajnej, 1,79 kg serdelków wieprzowych, 0,92 kg serdelków z kurcząt, 1,62 kg paróweczek dziecięcych, 1,52 kg kaszanki obiadowej, 1,19 kg kaszanki, 2,10 kg wątrobianki wędzonej, 1,85 kg salcesonu z indyka, 3,07 kg salcesonu włoskiego, 0,59 kg metki łososiowej, 0,36 kg mortadeli, 1,83 kg boczku wędzonego ekstra, 1,30 kg kielbasy białej surowej i 0,91 kg metki wędzonej,

2. utrzymuje w mocy w części, dotyczącej zobowiązania do niezwłocznego usunięcia nieprawidłowości polegających na niewidocznieniu na wywieszkach w miejscu sprzedaży bez opakowań wykazu składników 13 partii wędlin, tj. 2,19 kg kielbasy polskiej wędzonej, 1,80 kg kielbasy podsuszanej z kaczki, 1,57 kg kielbasy myśliwskiej z kaczki, 0,33 kg szynki szlacheckiej, 0,61 kg szynki z piersi kurcząt, 2,56 kg polędwicy sopockiej, 1,40 kg kiełbasek z fileta, 2,10 kg kielbasy białej z fileta, 1,20 kg parówek ze schabu, 0,82 kg salami z ziołami, 1,42 kg salami z parmezanem, 1,30 kg salami z posypką czosnkową i 1,15 kg salami rogal.

UZASADNIENIE

W toku kontroli przeprowadzonej w dniu 26 lutego 2012 r. przez inspektorów reprezentujących Dolnośląskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej we Wrocławiu w sklepie mięsno- wędliniarskim we Wrocławiu przy ul. Szybowniczej 23/1 należącym do przedsiębiorcy Firmy Handlowej „Sobkowiak” Sp. j. z siedzibą w Siedlcu przy ul. Wolsztyńskiej 54, 64-212 Siedlec stwierdzono, że do sprzedaży oferowano 55 partii nw. wędlin, dla których w miejscu sprzedaży na wywieszkach dotyczących tych wyrobów nie uwidoczniło wykazu składników.

W przypadku 42 partii wędlin, tj. 4,28 kg kielbasy kruchej, 1,49 kg kabanosów wieprzowych, 1,54 kg kielbasy jałowcowej, 1,40 kg kielbasy myśliwskiej, 2,74 kg kielbasy krakowskiej suchej, 1,43 kg kielbasy żywieckiej, 4,86 kg kielbasy krakowskiej suchej z indyka, 2,27 kg kabanosów drobiowych, 0,40 kg szynki białej, 4,03 kg szynki pieczonej tradycyjnej, 0,05 kg polędwicy cytrynowej z kurcząt, 0,15 kg szynki indyczej, 0,16 kg kielbasy szynkowej drobiowej, 0,10 kg szynki konserwowej, 2,90 kg szynki z pieca, 1,90 kg ogonówki z pieca, 4,06 kg szynki swojskiej, 1,79 kg schabu z pieca, 3,10 kg szynki gotowanej, 0,41 kg baleronu wiejskiego, 1,19 kg polędwicy po żydowsku, 2,94 kg szynki wiejskiej, 1,60 kg kielbasy śląskiej, 2,19 kg kielbasy śląskiej z indyka, 1,13 kg kielbasy bydgoskiej, 1,70 kg frankfurterek, 0,55 kg kiełbasek belwederskich, 4,60 kg kielbasy pieczonej, 2,65 kg kielbasy zwyczajnej, 1,79 kg serdelków wieprzowych, 0,92 kg serdelków z kurcząt, 1,62 kg paróweczek dziecięcych, 1,52 kg kaszanki obiadowej, 1,19 kg kaszanki, 2,10 kg wątrobianki wędzonej, 1,85 kg salcesonu z indyka, 3,07 kg salcesonu włoskiego, 0,59 kg metki łososiowej, 0,36 kg mortadeli, 1,83 kg boczku wędzonego ekstra, 1,30 kg kielbasy białej surowej i 0,91 kg metki wędzonej informacje o ich składnikach znajdowały się w wykazie, bez tytułu, zamieszczonym na ścianie, obok lady chłodniczej w której znajdowały się wędliny. Na szybie lady chłodniczej, przed kasą fiskalną uwidoczniła była informacja, że skład surowcowy produktów zamieszczony jest na ścianie, obok lady chłodniczej.

W przypadku 13 partii wędlin, tj. 2,19 kg kielbasy polskiej wędzonej, 1,80 kg kielbasy podsuszanej z kaczki, 1,57 kg kielbasy myśliwskiej z kaczki, 0,33 kg szynki szlacheckiej, 0,61 kg szynki z piersi kurcząt, 2,56 kg polędwicy sopockiej, 1,40 kg kiełbasek z fileta, 2,10 kg kielbasy białej z fileta, 1,20 kg parówek ze schabu, 0,82 kg salami z ziołami, 1,42 kg

salami z parmezanem, 1,30 kg salami z posypką czosnkową i 1,15 kg salami rogal w ogóle nie podano wykazu składników.

Powyższe, zdaniem Dolnośląskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej we Wrocławiu naruszyło § 17 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 10 lipca 2007 r. w sprawie znakowania środków spożywczych (Dz. U. Nr 137, poz. 966 ze zm.) zwanego dalej rozporządzeniem „w sprawie znakowania środków spożywczych” oraz interes i bezpieczeństwo konsumentów, który stanowi, że w miejscu sprzedaży środków spożywczych bez opakowań lub pakowanych przy sprzedaży, oprócz nazwy środka spożywczego, na wywieszce dotyczącej danego środka spożywczego podaje się w przypadku wędlin dodatkowo wykaz składników.

W związku z tym na podstawie z art. 18 ust. 1 pkt 1 oraz ust. 3 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej (Dz.U. z 2009 r., Nr 151, poz. 1219 z późn. zm.) Dolnośląski Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej we Wrocławiu wydał decyzję z dnia 27 lutego 2013r. zarządzającą niezwłoczne usunięcie nieprawidłowości polegającej na niewidocznieniu na wywieszkach w miejscu sprzedaży ww. 55 partii wędlin bez opakowań wykazu składników, poprzez ich uwidocznienie.

Pismem z dnia 13 marca 2013 r. strona złożyła do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów odwołanie od ww. decyzji. W odwołaniu przedsiębiorca Firma Handlowa „Sobkowiak” Sp. j. z siedzibą w Siedlcu zaskarżył decyzję w całości i wniósł o jej uchylenie. Zaskarżonej decyzji zarzucił naruszenie prawa materialnego tj. § 17 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia w sprawie znakowania środków spożywczych, poprzez wadliwą wykładnię przedmiotowego przepisu, polegającą na przyjęciu, iż posiadanie wykazu składników w jakimkolwiek innym miejscu niż na wywieszce bezpośrednio przy wędlinie nie odpowiada prawidłowemu oznakowaniu wędlin, podczas gdy ww. przepis nie precyzuje w sposób jednoznaczny formy w której przywołany w jego treści wykaz składników winien być podany.

Pismem z dnia 28 marca 2013 r. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów poinformował przedsiębiorcę Firmę Handlową „Sobkowiak” Sp. j. z siedzibą w Siedlcu, iż przed wydaniem rozstrzygnięcia kończącego postępowanie w sprawie, stronie biorącej udział w postępowaniu administracyjnym przysługuje, na podstawie art. 10 Kodeksu postępowania administracyjnego prawo do zapoznania się z aktami sprawy, a także wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań. Strona nie skorzystała z przysługujących jej uprawnień.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów zważył, co następuje.

Obowiązujące w Polsce regulacje prawne w zakresie obrotu produktami żywnościowymi to jest, w szczególności, rozporządzenie (WE) nr 178/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2002 r. ustanawiającego ogólne zasady i wymagania prawa żywnościowego, powołującego Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności oraz ustanawiającego procedury w zakresie bezpieczeństwa żywności (Dz. U. L 31 z 1.2.2002, s.

1 z późn. zm.), tworzą podstawy do zapewnienia wysokiego poziomu ochrony zdrowia ludzkiego i interesów konsumentów w zakresie żywności. W art. 8 stanowi ono, iż prawo żywnościowe ma na celu ochronę interesów konsumentów i powinno stanowić podstawę dokonywania przez konsumentów świadomego wyboru związanego ze spożywaną przez nich żywnością.

Przepis § 17 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia w sprawie znakowania środków spożywczych stanowi, że w miejscu sprzedaży środków spożywczych bez opakowań lub pakowanych przy sprzedaży, oprócz nazwy środka spożywczego na wywieszce dotyczącej danego środka spożywczego podaje się w przypadku wędlin dodatkowo wykaz składników.

Zgodnie z art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych (Dz.U. z 2005 r. Nr 187, poz. 1577 z późn. zm.) – zwanej dalej „ustawą o jakości handlowej” w związku z art. 48 ust. 1 ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia (Dz. U. Nr 171, poz. 1255 z 2006 r. z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą o bezpieczeństwie żywności i żywienia”, (tj. aktów prawnych, które stanowiły podstawę do wydania ww. rozporządzenia), artykuły rolno-spożywcze muszą być oznakowane w sposób zrozumiały dla konsumenta, napisy muszą być wyraźne, czytelne i nieusuwalne, umieszczone w widocznym miejscu, a także nie mogą być w żaden sposób ukryte, zasłonięte lub przesłonięte innymi nadrukami lub obrazkami.

Z przywołanych wyżej przepisów wynika, że wywieszka z wymaganymi prawem informacjami powinna być czytelna i łatwo dostępna dla nabywcy. Należy zauważyć, że w przeciwieństwie do sprzedaży żywności w formie opakowanej, w przypadku wyrobów oferowanych luzem wywieszka przy towarze stanowi praktycznie jedyne źródło informacji dla nabywcy o rodzaju i właściwościach środka spożywczego.

Art. 18 ust. 1 pkt 1 i ust. 3 ustawy o Inspekcji Handlowej stanowi, że wojewódzki inspektor w drodze decyzji może zarządzić m.in. niezwłoczne usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości, jeżeli jest to konieczne ze względu na interes konsumentów i taka decyzja podlega natychmiastowemu wykonaniu.

W niniejszej sprawie, w toku kontroli przeprowadzonej w sklepie należącym do przedsiębiorcy Firmy Handlowej „Sobkowiak” Sp. j. z siedzibą w Siedlcu inspektorzy reprezentujący Dolnośląskiego WIIH stwierdzili i udokumentowali w Protokole kontroli z dnia 26 lutego 2013 r., że w miejscu sprzedaży 55 partii wędlin oferowanych konsumentom bez opakowań (pakowanych przy sprzedaży) na wywieszkach informujących o nazwie środka spożywczego nie podano wykazu składników przy czym, w przypadku 42 partii wędlin informacje o składnikach znajdowały się w wykazie, bez tytułu, w zestawieniu zamieszczonym na ścianie, obok lady chłodniczej, w której znajdowały się wędliny. Na szybie lady chłodniczej, przed kasą fiskalną uwidoczniona była informacja, że skład surowcowy produktów zamieszczony jest na ścianie, obok lady chłodniczej. Natomiast w przypadku 13 partii wędlin w ogóle nie podano wykazu składników. Powyższe zostało uznane przez organ pierwszej instancji jako naruszenie przepisu § 17 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia w sprawie znakowania środków spożywczych i dało podstawę do wydania

decyzji z dnia 27 lutego 2013 r. zarządzającej niezwłoczne usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości.

Strona odwołując się od tej decyzji zarzuciła naruszenie prawa materialnego tj. § 17 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia w sprawie znakowania środków spożywczych, poprzez wadliwą wykładnię przedmiotowego przepisu. W opinii strony, z uwagi na nieokreślenie obowiązującymi przepisami formy i usytuowania wywieszek, o których mowa w § 17 rozporządzenia w sprawie znakowania środków spożywczych, iż posiadanie wykazu składników w jakimkolwiek innym miejscu odpowiada prawidłowemu oznakowaniu wędlin.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów pragnie podkreślić, że mimo, iż w § 17 rozporządzenia w sprawie znakowania środków spożywczych nie ma definicji „wywieszki”, ani nie określono sposobu jej sporządzania, należy przyjąć, że wywieszka powinna być czytelna i łatwo dostępna dla nabywcy oraz nie powinno budzić wątpliwości, którego środka spożywczego dotyczy. Oznacza to, że konsumenci muszą mieć bezpośrednią możliwość zapoznania się z informacjami przysługującymi im z mocy prawa, bez konieczności podejmowania dodatkowych starań o uzyskanie ich od sprzedawcy. Słuszność powyższego stanowiska znajduje potwierdzenie w wyrokach Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie sygn. akt VI SA/Wa 1652/10 i VI SA/Wa 948/10 oraz wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego sygn. akt II GSK 684/11.

Rozpatrując sprawę na podstawie zgromadzonego materiału dowodowego w tym fotografii, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów stwierdził, że mimo braku wykazu składników umieszczonych na wywieszkach bezpośrednio przy wędlinach konsument mógł się zapoznać ze składem oferowanych wędlin w przypadku 42 partii wędlin, ponieważ informacje o ich składnikach znajdowały się w miejscu widocznym i dostępnym dla konsumenta - na ścianie, obok lody chłodniczej w której znajdowały się wędliny i nie zachodziła możliwość popełnienia błędu odczytania składu wędlin z uwagi, iż każda z wędlin miała inną nazwę, a wędliny pochodziły od jednego producenta.

Została już także opublikowana nowela Rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 15 marca 2013 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie znakowania środków spożywczych (Dz.U. z 2013 r. poz. 414) wg którego w przypadku środków spożywczych bez opakowań lub pakowanych przy sprzedaży oprócz nazwy środka spożywczego i wykazu składników będzie trzeba podać również nazwę producenta. Sposób podania informacji dla konsumentów w miejscu sprzedaży określono jako na wywieszce dotyczącej danego środka spożywczego lub w inny sposób w miejscu dostępnym bezpośrednio konsumentom. Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 30 czerwca br.

Zważywszy na powyższe Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów uznał, że w tej części argumenty strony są zasadne.

Natomiast w przypadku 13 partii wędlin oferowanych w tym sklepie w ogóle nie było wykazu składników, ani na wywieszkach informujących o nazwie środka spożywczego ani w zestawieniu zamieszczonym na ścianie, obok lody chłodniczej. Tym samym naruszono przepisy rozporządzenia w sprawie znakowania środków spożywczych.

Biorąc powyższe pod uwagę Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów orzekł, jak w sentencji.

Niniejsza decyzja jest ostateczna w trybie postępowania administracyjnego.

Pouczenie

Zgodnie z art. 52 § 1, 53 § 1 i 54 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (tekst jednolity Dz.U. z 2012 r. Poz. 270 z późn. zm.) od niniejszej decyzji przysługuje skarga wnoszona do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie. Skargę należy wnieść w terminie 30 dni od dnia doręczenia decyzji za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

Z up. Prezesa Urzędu
Ochrony Konkurencji i Konsumentów
Małgorzata Kozak
Wiceprezes

Otrzymują:

1. Pan Marcin Stachura
Kancelaria Radcy Prawnego Marcin Stachura
ul. Poznańska 62/61
60-853 Poznań
Pełnomocnik Firmy Handlowej
„Sobkowiak” spółka jawna z siedzibą w Siedlcu
2. Dolnośląski Wojewódzki Inspektor
Inspekcji Handlowej we Wrocławiu
3. a/a